

Václav Grubhoffer, Fenomén smrti ve šlechtickém prostředí v druhé polovině 19. a na počátku 20. století. Smrt a pohřby v rodině Schwarzenbergů v letech 1873 - 1939, diplomová práce, Filozofická fakulta Jihočeské univerzity, České Budějovice 2006.

Posudek vedoucího diplomové práce

Václav Grubhoffer se ve své diplomové práci pustil na půdu dosud málo probádanou. Fenoménu smrti ve šlechtickém prostředí v devatenáctém a v první polovině dvacátého století byla věnována v české historiografii jen malá pozornost. Metodologickou inspiraci musel proto hledat v pracích zahraničních badatelů o šlechtě v moderní době, ale také v dílech historiků raného novověku. Takto teoreticky vybaven se rozhodl zkoumat pohřební rituál jako nástroj obrany vlastní společenské exkluzivity šlechty v modernizujícím se světě. V zájmu o rodinnou hrobku, v pohřebním průvodu, nekrolozích se až do dvacátého století zrcadlila snaha šlechticů prezentovat tradiční hodnoty, urozenost a rodovou paměť.

Zvolená pramenná základna diplomové práce Václava Grubhoffera je zcela dostačující, neboť se jedná o první rozsáhlejší sondu do dané problematiky. Časově materiál zabírá období poslední čtvrtiny devatenáctého století a první čtyř desetiletí století dvacátého a umožňuje tak sledovat fenomén smrti v jisté časové proměně. Využití fondů schwarzenberské primogenitury i sekundogenitury umožnilo alespoň částečné srovnání, neboť se jednalo o rodiny sice stejně urozené, ale s odlišnou majetkovou základnou. V neposlední řadě odráží výběr archiválií i genderový aspekt, protože diplomant využil pozůstalosti mužských i ženských členů rodu.

Struktura diplomové práce je zcela přehledná a logická. Václav Grubhoffer se vyhnul zařazení „vycpávkových“ kapitol kompilativního charakteru a soustředěně směřoval k ověření badatelské hypotézy stanovené v úvodu. Jednotlivé části práce jsou členěny především na základě sociální a genderové role zemřelých členů schwarzenberského rodu. Zabývají se tak smrtí majorátních pánů, jejich manželek a mladých knížat. Fenomén smrti je zkoumán pohledem proměn či neměnnosti rituálu v závislosti na společenském statutu, ale i konkrétních okolnostech smrti dotyčných.

Z mozaiky případových studií na nás vzhlíží obraz, který má blíže k celistvosti než roztržitosti. Ke cti diplomanta však náleží, že se dokázal vyhnout předčasnému zobecnování tam, kde to struktura a množství prozkoumaného materiálu nedovolily.

Diplomová práce Václava Grubhoffera je poctivá a vyzrálá. V podobě základních tezí prošla veřejnou oponenturou na celostátní studentské vědecké konferenci a získala Cenu Josefa Šusty. Zároveň je její část publikována. Práce je zvládnuta po stránce obsahové i formální. K jejím kladům patří čtivý jazyk i dobře zpracované přílohy.

Diplomovou práci Václava Grubhoffera doporučuji k obhajobě a rád jí hodnotím známkou **v ý b o r n ě**.

České Budějovice 23. 8. 2006

Mgr. Zdeněk Bezecný, Ph.D., v. r.